

Norsk Vind Energi AS
Ipark Pb. 8034
4068 STAVANGER

Vår dato: 10.08.2015
Vår ref.: 200706600-82
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Erlend Bjerkestrand
22959298/erbj@nve.no

Vedtak - søknad om endret anleggskonsesjon, ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse

Bakgrunn

Norsk Vind Egersund AS har endelig konsesjon for bygging og drift av Egersund vindkraftverk med nettilknytning og øvrig infrastruktur. Den gjeldende konsesjonen ble gitt 26.11.2014. På grunn av mindre endringer i kraftledningstraseen og manglende avtaler med grunneiere har Norsk Vind Egersund sendt inn søknader om endring av anleggskonsesjon, ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse.

Søknadene

52 (132) kV kraftledning Egersund vindkraftverk – Kjelland transformatorstasjon

Norsk Vind Egersund søker om anleggskonsesjon for endret trasé inn mot Kjelland transformatorstasjon og inn mot transformatorstasjonen i planområdet. Det søkes samtidig om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for bygging og drift av kraftledningen.

Egersund vindkraftverk, innenfor planområdet

Norsk Vind Egersund søker om ekspropriasjonstillatelse for disse tiltakene:

- 22 kV jordkabler mellom vindturbinene og transformatorstasjonen
- Vindturbiner med fundamenter og nødvendig elektrisk utrustning

Det søkes om forhåndstiltredelse for disse tiltakene:

- 22 kV jordkabler mellom vindturbinene og transformatorstasjonen
- Vindturbiner med fundamenter og nødvendig elektrisk utrustning
- Internveier
- Riggplasser

Egersund vindkraftverk, utenfor planområdet

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Norsk Vind Egersund søker om anleggskonsesjon, ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for disse tiltakene:

- Nødvendige tiltak på private veier i forbindelse med adkomst til Egersund vindkraftverk
- Forlenging av eksisterende private veier, samt bygging av nye veier
- Etablering av midlertidige riggområder/mellomlagring av vindturbiner og utstyr.

Tiltakene det søkes om er kartfestet i figur 1.

Figur 1. Planlagte tiltak ved Egersund vindkraftverk

NVEs behandling av søknadene

NVE mottok søknadene i brev av 15.5.2015, og søknadene ble sendt på høring til alle grunneiere og Eigersund kommune den 18.5.2015. Fristen for uttalelse ble satt til 29.6.2015. Det har kommet inn to høringsuttalelser.

Innkommne merknader

Advokat Svein Ueland i Tengs-Pedersen advokatfirma uttaler seg på vegne av **Eigersund landsogns skoglag** i brev av 4.6.2015. Han skriver at etablering av vindkraftverket vil medføre at skoglagets eiendommer blir sterkt berørt, gjennom store terrenginngrep, herunder opparbeidelse og utvidelse av eksisterende og fremtidig veinett. Skoglaget har ifølge Ueland en aktiv skogdrift, og har nedlagt betydelige økonomiske ressurser i eksisterende skogsveier. Han skriver at skoglaget har gjort forsøk på å komme i dialog med utbygger for å komme frem til en avtale om hvordan etableringen av vindkraftverket skal løses, men at det ikke har vært mulig å få til konstruktive reelle forhandlinger med utbygger.

Ueland skriver at det er et minimumskrav ved enhver ekspropriasjon at det er gjennomført forutgående reelle forhandlinger med grunneierne, og at den grunnleggende forutsetning for å gi ekspropriasjonstillatelse således ikke er oppfylt. Ifølge Ueland foreligger det ikke detaljplaner som gjør at grunneierne kan ivareta sine interesser og eventuelt komme med innspill til alternative løsninger. Han skriver videre at det foreligger betydelige endringer i forhold til opprinnelige planer, og at den interesseovervekt som må foreligge ved enhver ekspropriasjon ikke er oppfylt. Det hevdes på dette grunnlag at det ikke foreligger faktisk eller rettslig grunnlag for å gi ekspropriasjonstillatelse.

Ueland skriver at årsaken til at det er nødvendig å søke om ny ekspropriasjonstillatelse er at saksbehandlingen har vært mangelfull, herunder at saken ikke tidligere er blitt tilstrekkelig opplyst. Ifølge Ueland er det således eksproprianten selv som har satt seg i en situasjon som resulterer i at eventuell utbygging blir forsinket. Han skriver at eksproprianten ikke kan begrunne en søknad om forhåndstiltredelse med hastverk som skyldes egen feil saksbehandling.

Ueland skriver at det rettslige grunnlag for å gi forhåndstiltredelse forutsetter at grunneierne er sikret en tryggende behandling av erstatningskravet. Han skriver at planene er så uklare at det ikke er mulig å få en oversikt over inngrepets omfang, og at tiltredelse derfor ikke kan skje før etter at skjønn er avholdt. Ueland mener at det under enhver omstendighet må settes vilkår som sikrer at skjønnsretten har et tilstrekkelig faktisk grunnlag for utmåling av erstatning.

Ueland varsler at skoglaget vil bestride det rettslige grunnlaget for en ekspropriasjonstillatelse, og skriver at en forhåndstiltredelse vil innebære at skoglagets muligheter til å få en rettslig prøving av vedtakets gyldighet blir avskåret. Han skriver at dette alene tilsier at det ikke kan gis forhåndstiltredelse før det foreligger en endelig avklaring av ekspropriasjonsvedtakets gyldighet.

Norges Miljøvernforbund (NMF) uttaler seg i brev av 29.6.2015. De skriver at de krever avslag på søknaden fra Norsk Vind Eigersund AS om bygging og drift av vindkraftverket. De mener at vindkraftverket vil gjøre stor skade på hubro, og at virkningene på landskap er bagatellisert med manipulerede bilder. Kystlynghei vil bli sterkt fragmentert og arealet vil bli redusert med utbyggingen. De skriver at utbygging av vindkraftverk er samfunnsøkonomisk ulønnsomt. De mener at vindturbiner er ustabile, og at dette medfører behov for å bygge ut kraftledningsnett med nye ledninger som vil ramme uberørt natur og arts mangfoldet. Videre påpeker de at Norge er selvforsynt med elektrisk energi, og ikke har bruk for kraft fra vindkraftverk. Myrdrenering vil føre til økte klimagassutslipp, og kraftsvinn vil bli stort når kraft skal overføres til kontinentet.

NVEs vurdering av konsesjonssøknadene

NVEs vurdering av endret anleggskonsesjon for 132 kV-kraftledningen

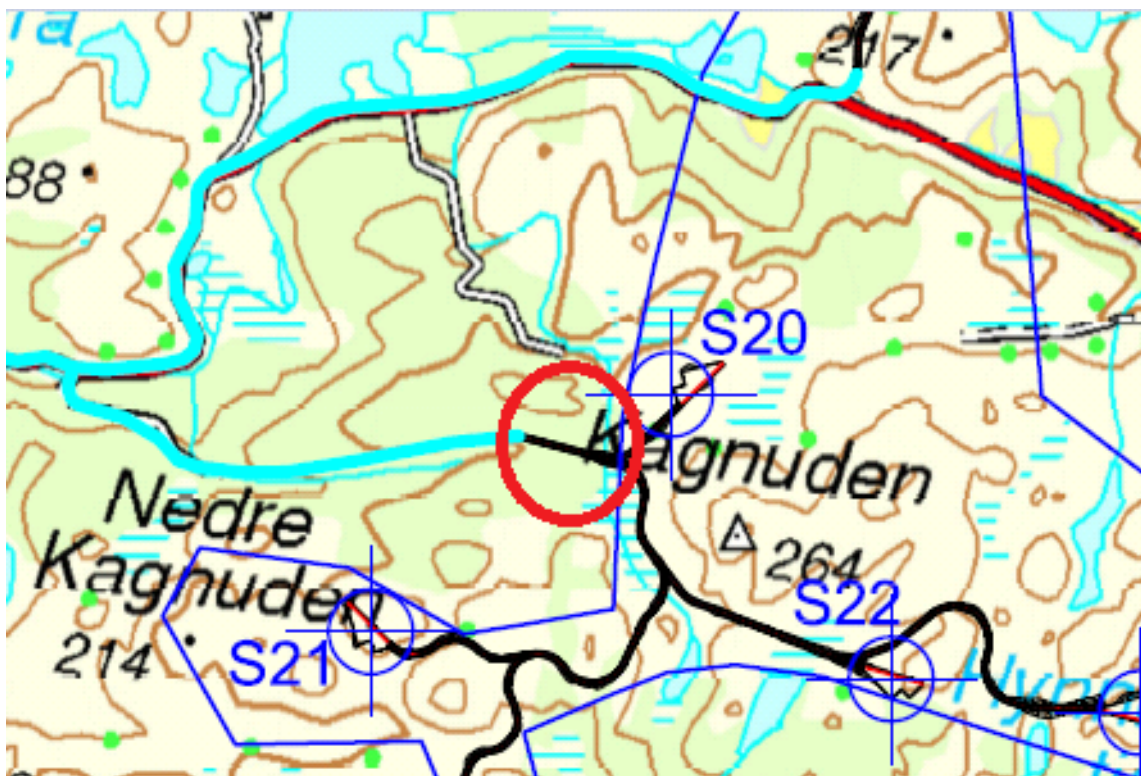
Det er tidligere gitt konsesjon for bygging og drift av en 132 kV kraftledning mellom Egersund vindkraftverk og Kjelland transformatorstasjon. Søknaden om endret anleggskonsesjon innebærer to mindre traséendringer. Endringene går ut på at 132 kV ledningen må føres inn mot Kjelland transformatorstasjon sørfra siden bryteranlegget for 52(132) kV er plassert i søndre del av stasjonen. Innføringen sørfra er ifølge tiltakshaver avklart med Lyse Elnett og Statnett. I tillegg søkes det om å justere traseen innenfor selve planområdet, slik at traseen henger sammen med tenkt plassering av transformatorstasjonen i Egersund vindkraftverk. NVE konstaterer at det ikke har kommet inn merknader til søknaden om endret trasé. Etter NVEs vurdering vil endringene i traseen ikke medføre vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. På dette grunnlag vil NVE gi tillatelse til bygging og drift av en 132 kV kraftledning i den nye traseen. Tillatelsen følger i eget brev av i dag.

NVEs vurdering av endret anleggskonsesjon for tiltak utenfor planområdet

Konsesjonen for bygging og drift av Egersund vindkraftverk omfatter adkomstveien gjennom Hålandsdalen og bruk av veien som går gjennom vindkraftverket til Kolldal. Norsk Vind Egersund søker i tillegg om tillatelse til å utbedre og forlenge eksisterende veier, og om å bygge omtrent 50 meter ny vei utenfor planområdet. Traseene for utbedring av eksisterende veier er merket med turkis og svart på kartene i figur 2 og 3. NVE konstaterer at det i konsesjonsbehandlingen av vindkraftsaken ble forutsatt at enkelte av veiene ville ha behov for oppgradering. Etter NVEs vurdering vil omsøkte tiltakene ikke medføre vesentlige tilleggsvirkninger. På dette grunnlag vil NVE gi tillatelse til oppgradering av veier utenfor planområdet, jf. kartet i figur 2, og bygging av ca. 50 meter ny vei utenfor planområdet, jf. kartet i figur 3. NVE vil også gi tillatelse til bruk av plassene for rigg/mellomlagring som vist med rosa firkanter i figur 2 og mørkeblå områder i figur 1. Tillatelsene følger i eget brev av i dag.

Figur 2. Kart over oppgradering av eksisterende veier (turkis farge) og mellomlagrings-/riggplasser (rosa farge)

Figur 3. Kart over ny vei (svart strek innenfor rød sirkel)

NVEs vurdering av søknader om ekspropriasjonstillatelse

Oreigningslova § 2 pkt. 19 gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter av de omsøkte anlegg.

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter oreigningslova § 2 annet ledd, der følgende fremgår: *"Vedtak eller samtykke kan ikke gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade."* Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesser med tanke på forsyningssikkerhet og muligheter for ny fornybar elektrisitetsproduksjon må vektas mot de virkninger som påføres grunneiere eller rettighetshavere. Denne vurderingen er gjort i konsesjonssaken, og NVE viser i den sammenheng til dokumentet «Bakgrunn for vedtak» av 1.12.2011 og OEDs klagevedtak av 4.11.2014.

I forbindelse med konsesjonssaken ble det gitt tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for bygging og bruk av internveier og for bygging og drift av kraftledningen mellom planområdet og Kjelland transformatorstasjon. Det ble ikke søkt om ekspropriasjonstillatelse for interne jordkabler, vindturbiner, riggplasser og mellomagringplasser. I tillegg er ekspropriasjonstillatelsen for kraftledningen etter NVEs vurdering ugyldig, på grunn av at tiltakshaver ikke informerte grunneierne om NVEs vedtak. På dette grunnlag har Norsk Vind Egersund søkt om ekspropriasjonstillatelse for alle tiltak som er konsesjonsgitt eller konsesjonssøkes.

Svein Ueland skriver på vegne av Eigersund landsogns skoglag at det er et minimumskrav ved enhver ekspropriasjon at det er gjennomført forutgående reelle forhandlinger med grunneierne, og at den grunnleggende forutsetning for å gi ekspropriasjonstillatelse således ikke er oppfylt. NVE vil påpeke at oreigningslova ikke stiller krav om at det skal være gjennomført omfattende forhandlinger før det gis ekspropriasjonstillatelse, men NVE vil i alle ekspropriasjonstillatelser forutsette at det skal gjøres forsøk på å komme frem til minnelige ordninger før saken eventuelt kommer opp for skjønnsretten. Det er imidlertid krav om at saken skal være tilstrekkelig opplyst, og at ekspropriaten skal få informasjon om plassering av de planlagte tiltakene. Etter NVEs vurdering er disse kravene oppfylt gjennom høringen av søknaden med tilhørende kart.

Ueland skriver at vindkraftverket hovedsakelig vil påvirke skoglagets eiendom gjennom bygging av veier, og at det ikke foreligger detaljplaner som gjør at grunneierne kan ivareta sine interesser og eventuelt komme med innspill til alternative løsninger. NVE vil i den sammenheng påpeke at OED har gitt endelig konsesjon og ekspropriasjonstillatelse for bygging og drift av internveier i planområdet for Egersund vindkraftverk. Etter NVEs vurdering er det internveinettet som i størst grad vil påvirke interessene til skoglaget. De tiltakene som det nå søkes ekspropriasjonstillatelse for, vil ikke medføre vesentlige tilleggsvirkninger. I vindkraftsaker der det gis ekspropriasjonstillatelse, er dette en tillatelse som gjelder generelt for planområdet. Detaljplanen for vindkraftverket kommer på et senere tidspunkt, og kan utgjøre et grunnlag for forhandlinger eller en skjønns sak. Utenfor planområdet er det ikke en lignende fleksibilitet, og tiltaket må dermed bygges i henhold til kart knyttet til konsesjon og ekspropriasjonstillatelse. Etter NVEs vurdering har kartene over tiltak utenfor planområdet et tilstrekkelig detaljnivå.

Selv om enkeltpersoner i varierende grad blir direkte berørt av bygging og drift av Egersund vindkraftverk med nettilknytning og nødvendig infrastruktur, mener NVE at de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier eller rettighetshaver som er berørt i denne konkrete saken.

NVE har etter en interesseavveining funnet at de samfunnsmessige fordeler som vinnes ved anleggene utvilsomt må antas å være overveiende i forhold til de skader og ulemper som påføres andre. Det foreligger derfor grunnlag etter oreigningslova § 2 annet ledd, jf. § 2 pkt. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene Norsk Vind Egersund AS har søkt om.

NVE vil på dette grunnlag meddele Norsk Vind Egersund AS ekspropriasjonstillatelse for de omsøkte anleggene. Vedtak om ekspropriasjon følger i eget brev av i dag.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er fremsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. oreigningslova § 16.

NVE forutsetter at tiltakshaverne forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere/rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier og rettighetshaver kompenseres gjennom skjønn.

Søknad om forhåndstiltredelse

Norsk Vind Egersund AS søker i medhold av oreigningslova § 25 om forhåndstiltredelse til å igangsette anleggsarbeidene etter at skjønn er begjært og før rettslig skjønn er avholdt.

NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne søknaden. Den vil bli behandlet når skjønn er begjært.

Klageadgang

Avgjørelsene kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til den sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Dokumentene i saken, herunder anleggskonsesjon og ekspropriasjontillatelse, finnes på NVEs internettsider www.nve.no/vindkraft.

Med hilsen

Arne Olsen
seksjonssjef

Erlend Bjerkestrand
rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Andreas Håland
Bente Langfeldt Lind
Bjørn Tor Sleveland

Dalane energi IKS
David Holand
Egil Omdal
Eigersund kommune
Eigersunds landsogns skoglag
Einar Arvid Laupstad
Else Aase
Else-Björg Terland
Eva Stien Gamst
Fritz Langfeldt
Frode Helgeland
Gunnar Friestad
Gunnar Olaus Hadland
Ivar Slethei
Jan Birger Svanes
Jan Sveinung Heskestad
Jan Sveinung Heskestad
Jarl Sigve Øen
John Michael Eie Dancke
Kirsti Puntervoll
Kjellaug Åmodt
Marit Scheie
Norleiv Gudmestad
Norsk Vind Energi AS v/Lars Helge Helvig
Odd Inge Laupstad
Sigmund Hadland
Sigmund Slettebø
Sissel Hadland Espenes
Solveig Hadland
Svein Olav Tengesdal
Svein Petter Larsen
Svend Nielsen Tønnesen
Torbjørn Andreas Hadland
Torbjørn Hadland